

**СОСТОЈБА СО ГРИП ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА,
СЕЗОНА 2021/2022
(1-ва недела, до 09.01.2022)**

Неделни податоци

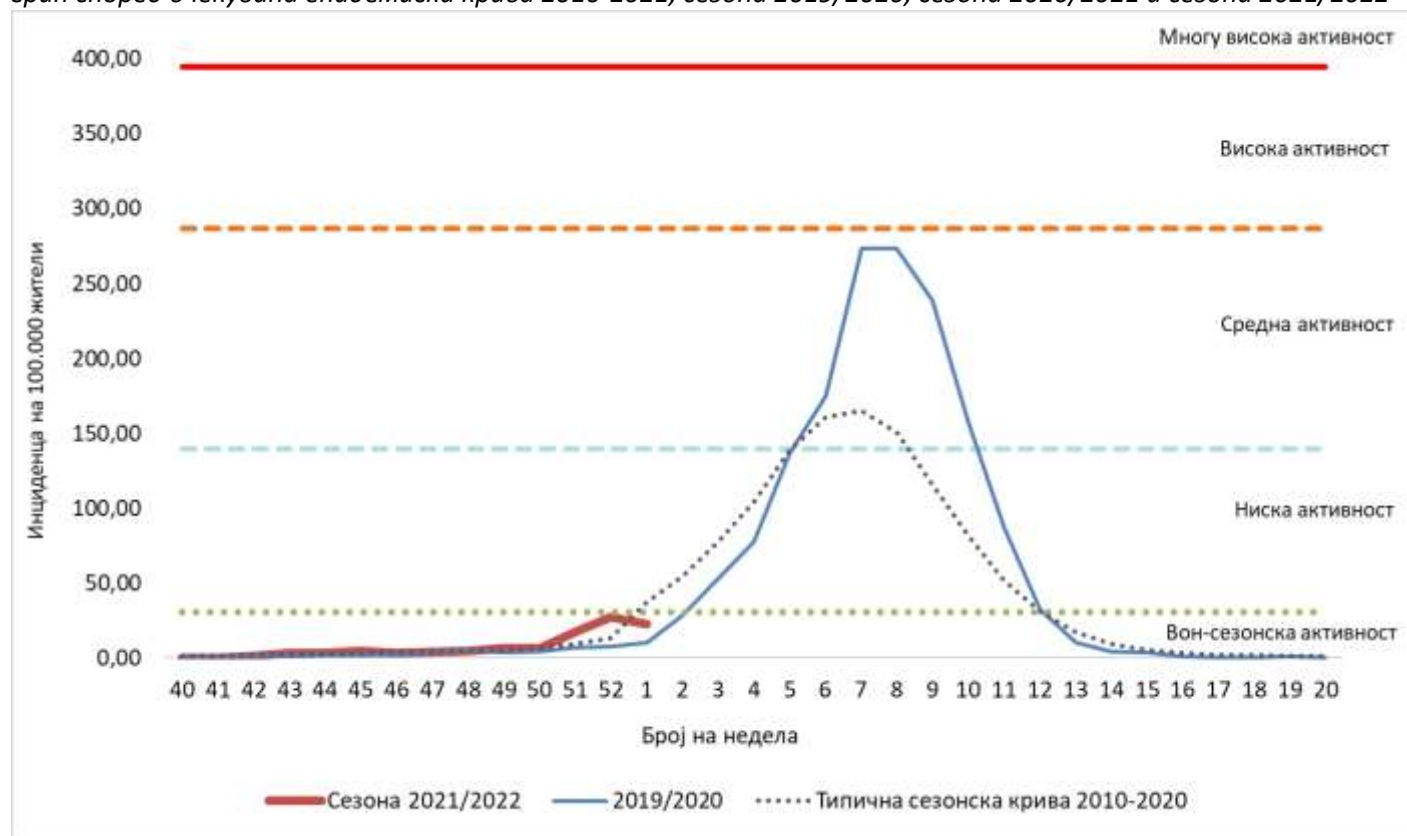
Во текот на **1-ва недела** од 2022 година (03-09.01.2022), во Република Северна Македонија пријавени се **470 (I=22,7/100.000)** случаи на групни пријави за заболени од грип/ заболувања слични на грип.

Во текот на 1-ва извештајна недела, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ РСМ, пристигнаа 224 материјали за лабораториско тестирање на грип од кои 9 од сентинел САРИ надзорот, паралелно тестирани за грип и COVID-19. Притоа, детектирани се 40 (17,9%) позитивни случаи, 35 од рутинскиот надзор и 5 позитивни случаи од сентинел САРИ надзорот, сите Influenza A несубтипизирани. Од позитивните од рутинскиот надзор, кај 5 е потврдена инфекција со грип и КОВИД-19 истовремено.

Бројот на пријавени лица оваа недела споредено со 1-ва недела од минатата сезона (n=18) е зголемен 26,1 пати, а во споредба со бројот за 1-ва недела од типичната епидемиска крива (моделирана од последните 10 сезони) (n=770) се регистрира намалување од 39,0% (Графикон 1).

Пријавената инциденца е под неделната граница на сезонската активност на вирусот на грип (I=30,9/100.000), односно сè уште не е достигнат прагот на влез во сезоната на грип (Графикон 1).

Графикон 1. Нивоа на интензитет и неделна дистрибуција на заболените од грип/заболувања слични на грип според очекувана епидемиска крива 2010-2021, сезона 2019/2020, сезона 2020/2021 и сезона 2021/2022

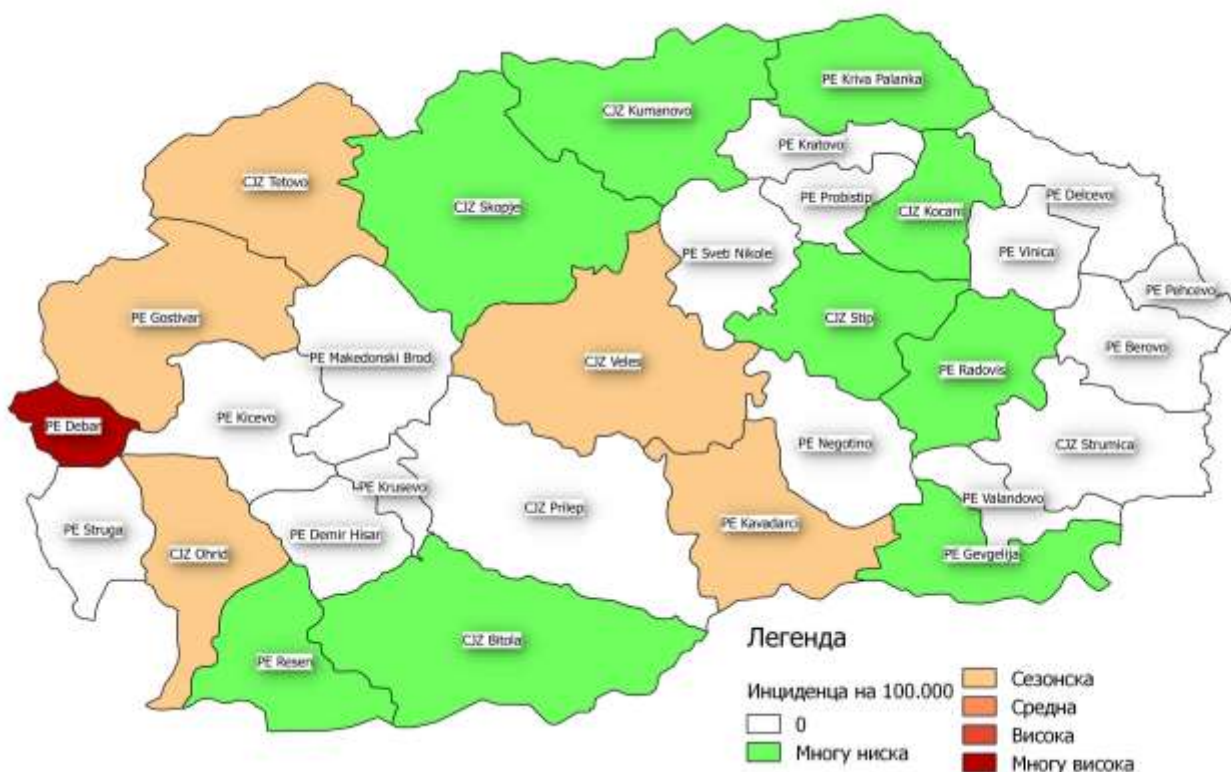

Во однос на возрасната дистрибуција, 270 лица се на возраст од 15-64 години, 121 кај деца на возраст од 5-14 години, 64 се регистрирани кај деца на возраст од 0-4 години и 15 лица на возраст над 65 години. Највисока инциденца (61,5/100.000) се регистрира кај децата на возраст од 0-4 години.

Заболените се пријавени од 15 ЦЈЗ/ПЕ, во Дебар – 156, во Тетово – 78, во Гостивар – 62, во Кавадарци – 42, во Куманово – 29, во Велес и Скопје – по 27, во Охрид - 24, а во останатите ЦЈЗ/ПЕ, бројот на пријавени е помал од 10.

Во девет извештајни единици кои пријавија случаи во текот на оваа недела се регистрира многу ниска активност на вирусот на грип, во 5 е регистрирана сезонска (ниска) активност, а во една (Дебар) се регистрира многу висока активност (Картограм 1).

Картограм 1. Ниво на активност на грип според инциденца на 100.000 жители, 1 недела 2022

Кумулативни податоци

Во сезоната 2021/2022 вкупниот број на случаи на грип/ заболувања слични на грип изнесува **2.183** ($I=105,5/100.000$).

Во споредба со истиот период од минатата сезона ($n=397$), бројот на пријавени случаи е зголемен за 5,5 пати, а во однос на моделот од последните 10 сезони ($n=2.036$) се регистрира зголемување од 7,2%.

Кумулативно, заболените се пријавени од осумнаесет ЦЈЗ/ПЕ. Најголем број на заболени лица ($n=764$) и највисока кумулативна инциденца ($2.710,2/100.000$) е регистрирана на територијата на ПЕ Дебар. (Табела 1 во Прилог)

Во однос на дистрибуцијата на заболените по возрастни групи, најголем број на заболени се пријавени во возрастната група која опфаќа најголем дел од населението (од 15-64 години) – 1.254 случаи (57,4%), а највисока инциденца ($323,0/100.000$) се регистрира кај децата на возраст од 0-4 години ($n=336$). (Табела 1 во Прилог)

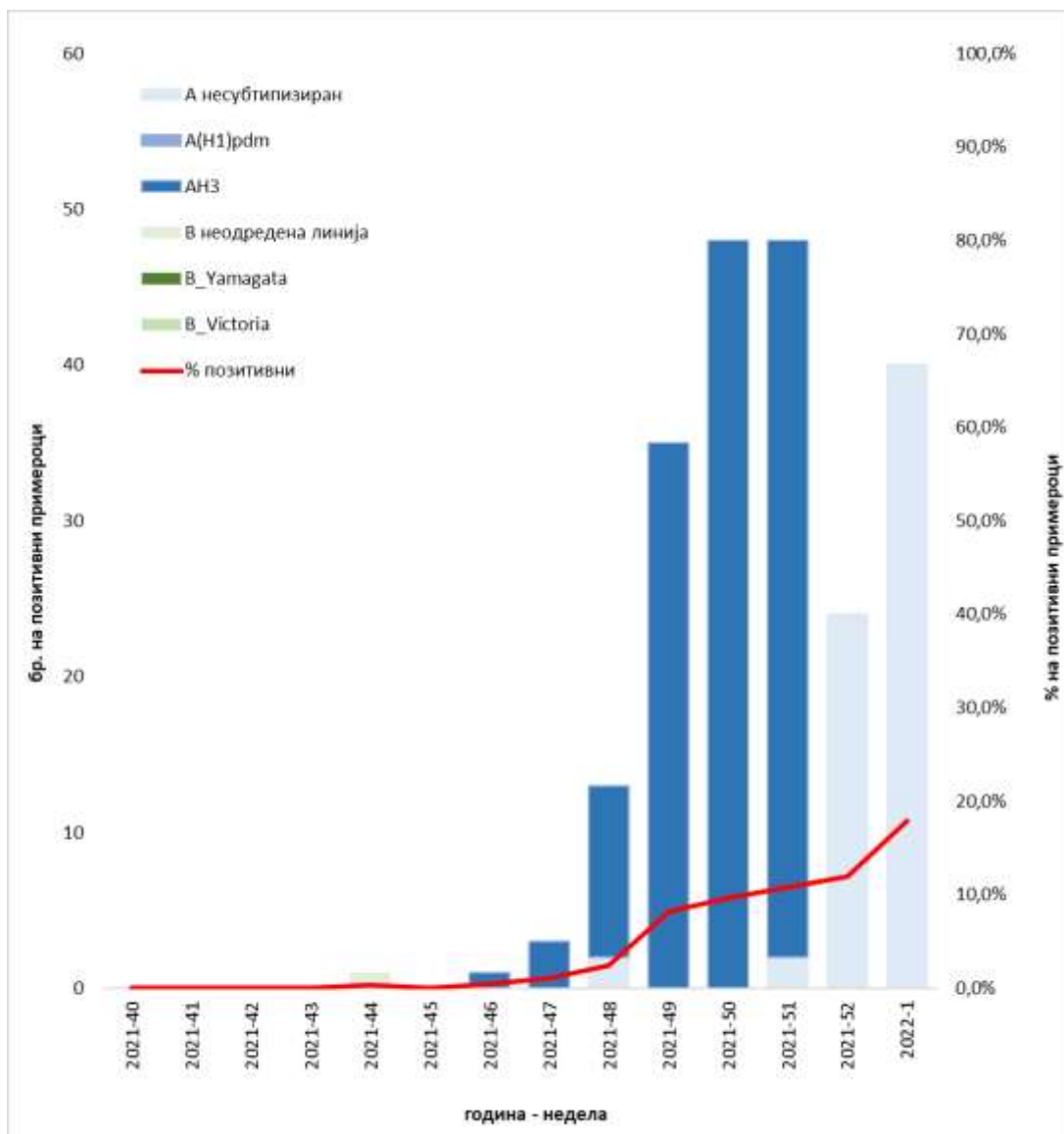
Дистрибуција на случаите од сезонски грип/ заболувања слични на грип по месеци (Табела 1 во Прилог):

- октомври – 102 случаи или 4,7%
- ноември – 307 случаи или 14,1%
- декември – 1.304 случаи или 59,7%
- јануари – 470 случаи или 21,5%

ВИРУСОЛОШКИ НАДЗОР

Од почетокот на сезоната 2021/2022, заклучно со 1-ва недела од 2022, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ РСМ пристигнати се 3.990 материјали од здравствените установи - од амбулантски и болнички лекувани пациенти за тестирање за присуство на вирусот на грип, од рутинскиот и сентинел САРИ надзорот. Регистрирани се 213 позитивни случаи, 144 Influenza A/H3, 28 Influenza A несубтипизиран и еден Influenza B. (Графикон 2)
Регистрирани се 5 инфекции со грип и КОВИД-19 истовремено.

Графикон 2. Неделна дистрибуција на број и процент на позитивни примероци на грип 2021/2022

ЕПИДЕМИОЛОШКИ КОМЕНТАР

Се забележува намалување на бројот на заболувања слични на грип, кој сè уште е под неделната граница за сезонска активност. Резултатите добиени од вирусолошкиот надзор над инфлуенца се над границата на позитивност од 10% три недели со ред што е показател на вирусолошки влез во сезоната на епидемско пријавување на грип. Согласно овие податоци, Р.С. Македонија има регионална раширеност и среден интензитет на активността на вирусот на грип.

Намалувањето на пријавените лица треба да се анализира со претпазливост со оглед на тоа што овој период ги опфаќа новогодишните и божиќните празници.

ВАКЦИНАЦИЈА ПРОТИВ ГРИП

Вакцинацијата против сезонски грип е најефикасна заштита од ова заболување. Институтот за јавно здравје препорачува вакцинација на целото население, особено на лица кои припаѓаат на т.н. ризични групи (согласно препораките на СЗО).

- ❖ За сезоната 2021/2022, Министерството за здравство обезбеди бесплатна четиривалентна вакцина во вкупна количина од 40.000 дози, наменета за приоритетни групи население. Дополнителни 20.000 дози на четиривалентна вакцина се обезбедени преку донација од PIVI (Partnership for Influenza Vaccine Introduction).

Вакцинацијата против сезонски грип за сезоната 2021/2022 започна на 12.11.2021 и се спроведува во Здравствените домови и/или Центрите за јавно здравје со нивните Подрачни единици.

Според податоците од Управата за електронско здравство, од почетокот на вакцинацијата, а заклучно со 13.01.2022, вакцинирани се вкупно 44.835 лица од ризичните категории население со бесплатни вакцини. (Табела 2 во Прилог)

- ❖ Дополнителни 11.900 вакцини се набавени од страна на Центрите за јавно здравје, како вакцини за останатото население кое не спаѓа во горенаведените групи, истите можат да се добијат за одреден финансиски надомест и се спроведува во Центрите за јавно здравје со нивните Подрачни единици.

Во однос на комерцијалните вакцини, согласно достапните податоци од ЦЈЗ/ПЕ, вакцинирано е 4.401 лице. Најголем број од вакцинираните се на возраст од 30-64 години – 2.660 лица или 60,4%, на возраст над 65 години – 1.414 лица или 32,1%, додека на возраст од 15-29 години се вкупно 179 или 4,0%, на возраст од 5-14 години се 26 или 0,6% и од возрасната група од 0-4 години вакцинирани се 5 деца или 0,1%. Од категоријата на здравствени работници, вакцинирани се 120 лица. Нема вакцинирани бремени жени. Од вкупниот број вакцинирани, 1.401 лице (31,8%) е со историја на хронично/и заболување/а. (Табела 3 во Прилог)

Центарот за јавно здравје Кочани со подрачните единици (Кочани, Берово, Делчево и Пехчево) и Центарот за јавно здравје Струмица не испратија податоци во однос на вакцинирани лица со комерцијална вакцина на нивната територија.

Заклучно со 1-ра недела, во Р.С. Македонија, вакцинирани се вкупно 49.236 лица со бесплатна или комерцијална вакцина.

ЕВРОПСКИ РЕГИОН

Согласно извештајот на Flu News Europe објавен за 52-ра недела 2021 година, продолжува да се зголемува активноста на вирусот на грип низ Европскиот регион.

- 23% од сите примероци од примарната здравствена заштита од пациенти со ИЛИ или АРИ симптоми биле позитивни на вирусот на инфлуенца, со доминација на Influenza A/H3.
- Шест земји пријавија активност на сезонски грип над прагот на позитивност од 10%: Ерменија (78%), Израел (68%), Шведска (36%), Франција (33%), Молдавија (24%) и Албанија (18%).
- Пријавени се хоспитализирани случаи со потврдена инфекција со вирусот на грип од единиците за интензивна нега и САРИ надзорот.
- Вирусите на грип тип А и Б се детектирани со доминација на Influenza A(H3) во сите системи за надзор и во скоро сите САРИ случаи.

Според квалитативните индикатори, во однос на интензитетот, 19 земји се на базично ниво, 10 се со низок и една со среден интензитет (Северна Македонија). Според географската раширеност, 9 земји немаат активност, 10 пријавуваат спорадични случаи, 2 со локална раширеност, 4 земји – регионална и 5 (Албанија, Израел, Норвешка, Русија и Шведска) – широка географска раширеност.

***Оддел за епидемиологија на заразни болести
Институт за јавно здравје***